

I www.schuldhulpmaatje.nl / www.redjehetwel.nl
 E info@schuldhulpmaatje.nl
 T 071 - 2000 100

Redjehetwel.nl is een initiatief van SchuldHulpMaatje samen met HipHelpt en de landelijke kerken

OMZIEN NAAR ELKAAR TIJDENS LEVENSKRUISPUNTEN AAN DE SLAG MET HET STARTPAKKET

Het startpakket 'Red je het wel' biedt kant en klare materialen om naar elkaar om te zien tijdens levenskruispunten, zoals ziekte, uit elkaar gaan en inkomen verliezen.

Ingrijpende gebeurtenissen in ons leven noemen we ook wel levenskruispunten. Het kunnen blijde gebeurtenissen zijn, zoals trouwen of kinderen krijgen, maar het kunnen ook vervelende en verdrietige situaties zijn. Ze kunnen financiële gevolgen hebben en tot problemen leiden, bijvoorbeeld als je ziek wordt, uit elkaar gaat of je inkomen kwijtraakt. Uit onderzoek blijkt dat mensen vervolgens gemiddeld drie tot vijf jaar wachten voordat ze om hulp vragen. Daarom is het belangrijk dat iemand in hun omgeving op tijd de vraag durft te stellen: "Red je het wel?"

Startpakket voor omzien naar elkaar bij levenskruispunten
 Met het startpakket 'Red je het wel' van SchuldHulpMaatje kun je het omzien naar elkaar tijdens levenskruispunten concreet maken. Dit stappenplan helpt je in 5 stappen aan de slag te gaan met geldzorgen.

OMZIEN NAAR ELKAAR BIJ LEVENSKRUISPUNTEN

OVER SCHULDHULPMAATJE

Jaarlijks krijgen ongeveer **10.000 mensen** hulp van SchuldHulpMaatje.

Hier zijn ruim **3.000 vrijwilligers** bij betrokken.

In meer dan **160 burgerlijke gemeenten** is er een SchuldHulpMaatje-locatie.

De aanpak van SchuldHulpMaatje is een aanvulling op de professionele schuldhulpverlening of kan professionele hulpverlening voorkomen. In **62% van de huishoudens** waar SchuldHulpMaatje actief is, is (nog) geen sprake van schuldhulpverlening.

Kijk voor actuele cijfers op schuldhulpmaatje.nl/resultaten

De vrijwilligers van SchuldHulpMaatje helpen en begeleiden mensen met (dreigende) schulden met als doel: gedragsverandering en financiële zelfredzaamheid.

Dit kenmerkt SchuldHulpMaatje:

- Vroegtijdig bereiken van mensen in dreigende financiële nood - zodat schulden niet onnodig oplopen.
- Voorkomen en duurzaam oplossen van schuldproblematiek - zonder iemands verantwoordelijkheid uit handen te nemen.
- Bijdragen aan een schuldenvrij leven van mensen - waarin ze zelfstandig verder kunnen.
- De hulp van goed opgeleide vrijwilligers is aanvullend op die van professionals - omdat ze meelopen zolang 't nodig is.
- Hulp vanuit verbondenheid tussen mensen - samen lukt 't!

Naast liefde is de basis en het Evangelie de inspiratiebron van SchuldHulpMaatje. Dat betekent dat elk mens aandacht en (zo nodig) zorg en ondersteuning verdient. SchuldHulpMaatje sluit hiermee aan bij de diaconale inzet van kerken en christelijke organisaties.

STAP 1 Geldzorgen in het kort

FEITEN
%

- **Ca. 60% van de huishoudens in Nederland is financieel ongezond of kwetsbaar.** Mensen hebben moeite met rondkomen. Er is te weinig inkomen. De vaste lasten zijn te hoog. In deze huishoudens is het risico op ontstaan en stapeling van schulden erg groot.
- **Het gemiddelde bedrag dat mensen aan schulden hebben** als ze beroep doen op schuldhulpverlening is zo'n €40.000 (hypotheek niet meegerekend).
- **Mensen wachten gemiddeld 3 tot 5 jaar tot ze aan de bel trekken.** De belangrijkste oorzaak hiervan is schaamte.
- **Veelvoorkomende oorzaken van schulden zijn:** ingrijpende levensgebeurtenissen (ziek worden, uit elkaar gaan, ontslagen worden), te weinig buffers voor onverwachte tegenvallers, complexe regelgeving, laaggeletterdheid.
- **De meestvoorkomende schuldeisers zijn:** overheid (waaronder de belastingdienst), woningcorporaties, hypotheekverstrekkers, energiebedrijven, zorgverzekeraars, telecombedrijven.
- **Gevolgen van schulden kunnen zijn:** stress, gezondheidsproblemen, relatieproblemen, sociaal isolement, risico op zelfmoord.

STAP 3 Hoe maak je geldzorgen bespreek- baar?

BESPREKEN

Laat het onderwerp financiën geregeld langskomen (ruim 2000 teksten in de Bijbel gaan over geld en bezit).

- Maak je kerk bewust van het belang van het gesprek over levenskruispunten en financiële zorgen.
- Schenk aandacht aan het thema geld en geldzorgen tijdens de diensten en schrijf erover in kerkelijke media.
- Deel de kaartjes 'Alert bij geldzorgen' uit.
- Hang de campagneposter 'Red je het wel?' op. Deze poster maakt mensen in de kerk bewust van het belang van naar elkaar omzien en elkaar durven bevragen.
- Maak het onderwerp bespreekbaar op clubs, kringen en gespreksgroepen
 - Speel het spel Taboedoorbrekers: 40 vragen en stellingen voor een goed gesprek over geld en schulden, eenzaamheid en hulp, werk en perspectief.
 - Speel het spel Kanzenbord: een variant op het welbekende Ganzenbord waarbij spelers diverse levensgebeurtenissen passeren en zich bewust worden van de impact hiervan.
- Deel de boekjes over levenskruispunten uit aan betrokkenen in jullie kerkelijke netwerken. Zij kennen mensen in hun omgeving die een ingrijpende gebeurtenis meemaken. De boekjes zijn bedoeld om hen te laten weten dat ze er niet alleen voor staan en maakt het gesprek over geldzorgen laagdrempeliger.
- Ga met mensen in gesprek.

Vertrouwen kweken

Financiële problemen is een persoonlijk en gevoelig onderwerp. Er is vertrouwen nodig om erover te kunnen praten. Kenmerken van een vertrouwensband zijn:

- Oprechte interesse tonen
- Goed luisteren
- Niet oordelen
- Je eigen kwetsbaarheid laten zien

Vragen stellen

Als er een vertrouwensband is, is er ruimte om taboes te doorbreken en persoonlijke, gevoelige onderwerpen bespreekbaar te maken. Durf vragen te stellen! Bijvoorbeeld de vraag 'Red je het wel, ook financieel?'

STAP 2 Het (h)erken- nen van geld- zorgen

SIGNALEREN

Wanneer zijn geldzorgen een probleem?

- **Risicovol:** iemand betaalt een of meer rekeningen niet op tijd, staat rood, heeft een creditcardschuld en/of kan kleine tegenvallers niet opvangen.
- **Problematisch:** iemand heeft een schuldenlast die niet binnen 36 maanden kan worden afgelost.

Hoeveel mensen hebben geldproblemen?

- In 2022 kon slechts 54% van de Nederlandse huishoudens alle rekeningen zonder problemen betalen.
- Van de jongvolwassenen (18-35-jarigen) had 70% in 2022 te maken met betalingsproblemen. (Deloitte, NIBUD, Universiteit Leiden, 2022)

- Ruim een half miljoen huishoudens heeft problematische schulden.

Wie lopen risico?

- Mensen met een langdurig laag inkomen
- Migranten
- Alleenstaanden zonder werk
- Flexwerkers
- Jonge startende gezinnen
- Jongeren

Hoe kun je geldzorgen signaleren?

- Let op bij ingrijpende gebeurtenissen in het leven.
- Langdurige stapeling van problemen en (zorg)kosten.
- Geen perspectief op werk.
- Geen ondersteunend netwerk in directe omgeving.

STAP 4 Hoe ondersteun je iemand met geldzorgen?

HULP

Je kent iemand met geldzorgen, en deze persoon staat open voor hulp. Wat kun je doen en waar moet je op letten?

- Oordeel niet.
- Probeer rust te creëren. Dat iemand open is over geldzorgen en hulp vraagt, is een geweldige stap en vaak het begin van herstel. Benoem dat. Bemoedig door te zeggen dat hij/zij er vanaf nu niet meer alleen voor staat.
- Laat de hulpvrager in zijn/haar waarde. Ga uit van de eigen mogelijkheden. Handel niet uit zijn/haar naam.
- Treed niet op als inkomensbeheerder of bewindvoerder. Neem geen documenten mee naar huis.
- Schakel, samen met de hulpvrager, SchuldHulpMaatje in. Zij helpen met het aanbrengen voor overzicht en werken ernaartoe dat iemand weer financieel zelfredzaam is. Als het nodig is, weten zij welke andere instanties kunnen worden ingeschakeld. Wanneer SchuldHulpMaatje niet actief is, kun je samen met de hulpvrager ook de test doen op Geldfit.nl. Deze geeft advies over welke instantie dichtbij kan helpen.
- Geef geen geld, maar help in natura.
- Blijf in contact, ook al is de hulpvrager in goede handen bij SchuldHulpMaatje. Houd de vertrouwensband vast, vraag geregeld hoe het gaat.

STAP 5 Samenwerken met Schuld- HulpMaatje

SAMENSPLEN

Werk samen als geloofsgemeenschap met SchuldHulpMaatje op diverse manieren:

1. Nodig een vrijwilliger van SchuldHulpMaatje uit tijdens een vergadering, kerkdienst of thema-avond om te vertellen over het thema geldzorgen en schulden.
2. Werk samen door bijvoorbeeld met elkaar een campagne op te zetten in de Week van de Armoede of de Week van het Geld.
3. Laat je vrijwilligers in je kerk trainen op het terrein van signaleren, bespreekbaar maken en ondersteunen in nauwe samenwerking met SchuldHulpMaatje.
4. Open samen met SchuldHulpMaatje een inloopspreekuur waar koffie en aandacht is en vrijwilligers van SchuldHulpMaatje aanwezig zijn voor mensen met geldzorgen.
5. Is SchuldHulpMaatje nog niet actief in jouw gemeente? Start samen met andere kerken een SchuldHulpMaatje-locatie.

AAN DE SLAG!

Het stappenplan heeft je in 5 stappen meegenomen in het onderwerp geldzorgen. Signaleren, bespreekbaar maken en hulp bieden zijn belangrijke actiepunten om vervolgens concreet mee aan de slag te gaan. Gebruik hiervoor de checklist:

	WIE	WANNEER
Plaats met regelmaat een bericht in het kerkblad of de kerkapp. Kijk voor voorbeelden in de toolkit publiciteit		
Doe een mededeling tijdens de dienst		
Deel de kaartjes 'alert op geldzorgen' uit in de gemeente, bezoektteams of (diaconale) vrijwilligers		
Preek over geld en geldzorgen		
Plaats regelmatig een verhaal in de kerkelijke media		
Hang de poster 'Red je het wel' op		
Speel het Spel 'Taboedoorbrekers'		
Speel het Spel 'Kanzenbord'		
Deel de Levenskruispunten-boekjes uit		
Leg contact met een SchuldHulpMaatje-locatie		
Start een SchuldHulpMaatje-locatie		
Voer samen met SchuldHulpMaatje campagne		
Start een gezamenlijk spreekuur		
Organiseer samen een training		